

Täysistunto

Perjantai 17.6.2016 klo 12.59—15.01

Täysistunto alkoi klo 12.59. Täysistunto keskeytettiin klo 13.30. Täysistuntoa jatkettiin klo 14.59. Täysistunto päättyi klo 15.01.

Puhetta johtivat ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen (12.59—13.30) ja toinen varapuhemies Paula Risikko (14.59—15.01).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 16.6.2016 antanut hallituksen esitykset HE 99-106/2016 vp.

2.2. Kertomukset

Eduskunnalle on annettu Valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2015 (K 4/2016 vp).

2.3. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 251, 280, 289, 292, 295-297, 300-303, 314/2016 vp.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vuokratalojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta

Hallituksen esitys HE 76/2016 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 9/2016 vp

Pöytäkirjan liite HE 76/2016 vp Lausumaehdotus Liite 3A

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätet-

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

tiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 16.6.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Riitta Myller Katja Taimelan kannattamana ehdottanut, että lakiehdotus hylätään.

Lisäksi keskustelussa on Hanna Halmeenpää Olli-Poika Parviaisen kannattamana tehnyt vastalauseen 2 mukaisen lausumaehdotuksen sekä Riitta Myller Katja Taimelan kannattamana lausumaehdotuksen, joka on monistettuna jaettu edustajille. (Pöytäkirjan liite 3A)

Selonteko hyväksyttiin.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensin on äänestettävä lakiehdotuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Hyväksyminen "jaa", hylkääminen "ei". Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 43; poissa 41 (äänestys 1).

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 76/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lopuksi on päätettävä lausumaehdotuksista.

Mietintö "jaa", Hanna Halmeenpään ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 66; poissa 38 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Riitta Myllerin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 63; poissa 38 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvät lausumaehdotukset. Asian käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 43/2016 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 11/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 11/2016 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 16.6.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

39 a §, jota ei ole mietinnössä

Sirpa Paatero sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan lisäyksenä 39 a §:ää, kuten on vastalauseessa 1.

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Sirpa Paatero on Joona Räsänen kannattamana ehdottanut, että lakiin lisätään 39 a § vastalauseen 1 mukaisesti.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Sirpa Paateron ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 66; poissa 41 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

114 §

Sirpa Paatero sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 114 § hyväksytään vastalauseen 1 mukaisesti.

Joona Räsänen sd: Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Sirpa Paatero on Joona Räsänen kannattamana ehdottanut, että 114 § hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Sirpa Paateron ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 66; poissa 41 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 43/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 32/2016 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 7/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö LaVM 7/2016 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 15.6.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

1. lakiehdotus

9 §

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että 9 § hyväksytään muutettuna vastalauseen 1 mukaisesti.

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

Suna Kymäläinen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Johanna Ojala-Niemelä on Suna Kymäläisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Johanna Ojala-Niemelän ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 97, ei 62; poissa 40 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Antero Laukkanen kd: Puheenjohtaja! Äänestin "ei", mutta järjestelmä ei jostakin syystä käynnistynyt.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Merkitään.

128 §

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä poistetaan vastalauseen 1 mukaisesti.

Suna Kymäläinen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Johanna Ojala-Niemelä on Suna Kymäläisen kannattamana ehdottanut, että pykälä poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Johanna Ojala-Niemelän ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 97, ei 61; poissa 41 (äänestys 7). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

190 §

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Esitän, että 190 §:n 3 momentti poistetaan vastalauseen 1 mukaisesti.

Suna Kymäläinen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Johanna Ojala-Niemelä on Suna Kymäläisen kannattamana ehdottanut, että 190 §:n 3 momentti poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Johanna Ojala-Niemelän ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 97, ei 62; poissa 40 (äänestys 8). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

196 §

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Esitän, että 196 §:n 3 momentti poistetaan vastalauseen 1 mukaisesti.

Suna Kymäläinen sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Johanna Ojala-Niemelä on Suna Kymäläisen kannattamana ehdottanut, että 196 §:n 3 momentti poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Johanna Ojala-Niemelän ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 62; poissa 42 (äänestys 9). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Sari Tanus kd: Arvoisa puhemies! 128 §:ssä tarkoitukseni oli äänestää "ei".

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Merkitään.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 32/2016 vp sisältyvien 1.-6. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle tuomioistuinlaiksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 7/2016 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 8/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö LaVM 8/2016 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 16.6.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

1. lakiehdotus

1 luvun 1 §

Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 1 luvun 1 §:n 1 momentti hyväksytään vastalauseen mukaisesti.

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Eva Biaudet on Johanna Ojala-Niemelän kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Eva Biaudet'n ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 59; poissa 42 (äänestys 10). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

1 luvun 5 §

Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 1 luvun 5 §:stä poistetaan 1 momentin 9) kohta vastalauseen mukaisesti.

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Eva Biaudet on Johanna Ojala-Niemelän kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Eva Biaudet'n ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 59; poissa 42 (äänestys 11). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

3 luvun 8 §

Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 3 luvun 8 §:n 1 momentti hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Eva Biaudet on Johanna Ojala-Niemelän kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Eva Biaudet'n ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 58; poissa 43 (äänestys 12). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Jari Myllykoski vas: Arvoisa puhemies! Tarkoitukseni oli äänestää "ei".

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Merkitään tiedoksi pöytäkirjaan.

4 luvun 5 §

Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Esitän, että 4 luvun 5 §:n 1 momentti hyväksytään vastalauseen mukaisesti.

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Eva Biaudet on Johanna Ojala-Niemen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Eva Biaudet'n ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 59; poissa 42 (äänestys 13). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

5 luvun 2 §

Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Esitän, että 5 luvun 2 §:n 1 momentti hyväksytään vastalauseen mukaisesti.

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Eva Biaudet on Johanna Ojala-Niemen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Eva Biaudet'n ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 58; poissa 43 (äänestys 14). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Erkki Tuomioja sd: Tarkoitukseni oli äänestää "ei".

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Merkitään.

6 luvun 2 §

Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Esitän, että 6 luvun 2 §:n 2 momentti hyväksytään vastalauseen mukaisesti.

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Eva Biaudet on Johanna Ojala-Niemen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Eva Biaudet'n ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 59; poissa 42 (äänestys 15). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

7 luvun 2 §

Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Esitän, että 7 luvun 2 §:n 1 momentti hyväksytään vastalauseen mukaisesti.

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Eva Biaudet on Johanna Ojala-Niemelän kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Eva Biaudet'n ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 58; poissa 43 (äänestys 16). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

11 luvun 1 §

Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Esitän, että 11 luvun 1 §:n 2 momentti poistetaan vastalauseen mukaisesti.

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Eva Biaudet on Johanna Ojala-Niemelän kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Eva Biaudet'n ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 59; poissa 42 (äänestys 17). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

18 luku

Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Esitän, että 18 luku poistetaan vastalauseen mukaisesti.

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Eva Biaudet on Johanna Ojala-Niemelän kannattamana ehdottanut, että luku poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Eva Biaudet'n ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 59; poissa 42 (äänestys 18). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

21 luku

Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Esitän, että 21 luku poistetaan vastalauseen mukaisesti.

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan tehtyä esitystä.

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Eva Biaudet on Johanna Ojala-Niemelän kannattamana ehdottanut, että luku poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Eva Biaudet'n ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 59; poissa 42 (äänestys 19). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

23 luvun 6 §

Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Esitän, että 23 luvun 6 § poistetaan vastalauseen mukaisesti.

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Eva Biaudet on Johanna Ojala-Niemelän kannattamana ehdottanut, että pykälä poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Eva Biaudet'n ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 59; poissa 42 (äänestys 20). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

7. lakiehdotus

8 §

Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Esitän, että 8 §:n 1 momentti muutetaan vastalauseen mukaisesti.

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Eva Biaudet on Johanna Ojala-Niemelän kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Eva Biaudet'n ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 59; poissa 42 (äänestys 21). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

12. lakiehdotus

15 §

Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Esitän, että 15 §:n 1 momentti hyväksytään vastalauseen mukaisesti.

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Eva Biaudet on Johanna Ojala-Niemelän kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Eva Biaudet'n ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 59; poissa 42 (äänestys 22). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 7/2016 vp sisältyvien 1.—57. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

7. Hallituksen vuosikertomus 2015

Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle valtion vuoden 2015 tilinpäätöksen ja hallituksen vuosikertomuksen tarkastuksesta

Kertomus K 10/2016 vp

Kertomus K 15/2016 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 2/2016 vp

Ainoa käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on tarkastusvaliokunnan mietintö TrVM 2/2016 vp. (Hälinää — Puhemies koputtaa)

Keskustelu

13.17 **Eero Heinäluoma sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! (Hälinää — Puhemies koputtaa)

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Arvoiset edustajat, pyydän, että silloin kun on poistumishaluja, niin tehdään se hiljaisella äänellä. (Hälinää — Puhemies koputtaa) — Arvoiset edustajat, täällä on istunto meneillään ja edustaja Heinäluoma pöntösä.

Auttaako tämä? Jos ei nyt tule hiljaista, niin ei millään kyllä sitten.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Olkaa hyvä!

Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on siis hallituksen vuosikertomus vuodelta 2015, ja tämä on tärkeä osa eduskunnan jälkikäteisvalvontaa hallituksen toimintaan nähden. Se on myös tärkeä paikka katsoa, mitä hallitus on tehnyt eduskunnan eri yhteyksissä ottamien kannanottojen, lausumien perusteella ja onko eduskunnan tahtoa hallituksen toiminnassa noudatettu.

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

Tällä kertaa on useita asioita, joita tarkastusvaliokunta on käynyt erikseen lävitse sen ohella, että se on saanut asiantuntijavalioikuntien lausunnot käyttöönsä. Näitä ovat ensinnäkin vuosikertomuksen kehittäminen. Siinä on tapahtunut eduskunnan esittämän mielipiteen mukaista kehitystä.

Harmaa talous on käyty erikseen lävitse, millä tavalla harmaan talouden vastaiset toimet ovat edistyneet. Valiokunta on päättänyt ottaa myös tämän kansainvälisen veronkierron yhdeksi erityisselvityksen kohteeksi, jota jatketaan ensi syksynä, ja tästähän meillä oli eri valiokuntien yhteinen julkinen kuuleminen toukokuussa. Valiokunta odottaa, että hallitus antaa tämän vuoden loppuun mennessä selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin hallitus on ryhtynyt tiedonvaihdon parantamiseksi viranomaisten välillä juuri harmaan talouden ongelmien poistamiseksi.

Ict-asiat ovat myös olleet tänäkin vuonna erityisselvityksen kohteena. Havainto tässä on, että paljon tapahtuu, mutta hallituksen vuosikertomuksesta ei käy ilmi se olennainen eli se, mitä tuloksia näissä tietohankkeissa on saatu aikaan tai miten nämä kustannukset ovat kehittyneet suhteessa saatuihin hyötyihin, joten odotamme, että tässä suhteessa hallitus tulee ensi vuonna palaamaan asiaan.

Sitten on käyty Senaatti-kiinteistöissä lävitse, miten hallitus on korjannut eduskunnan aikaisempien kannanottojen johdosta Senaatti-kiinteistöjen toimintaa. Tämäkin on mennyt oikeaan suuntaan.

Tänä vuonna valiokunta otti yhden teeman erityisen perusteellisesti läpi katsottavaksi, ja se koski tätä Savonlinnan opettajakoulutusta ja siihen liittyvää päätöksentekoa ja sitä, mitä yleisempiä johtopäätöksiä tässä on syytä tehdä. Tämä käytiin lävitse kuulemalla sekä opetusministeriötä että Itä-Suomen yliopistoa että sitten tätä Savonlinnan opettajakoulutusyksikön johtoa ja myös sitten tutustumalla asiaa koskeviin muihin selvityksiin, muun muassa Pellervon selvitykseen tämän opettajakoulutuksen lakkauttamisen taloudellisista vaikutuksista. Tämä selvittely oli erittäin hyödyllinen, ja se antoi aiheen useisiin jatkopohdiskeluihin.

Ensimmäinen havainto oli, että tämän 2 miljoonan euron lisämäärärahan, joka edellisen hallituksen aikana myönnettiin Savonlinnan opettajakoulutuslaitoksen toiminnan turvaamiseen ja kehittämiseen, käyttöä ministeriö ei ollut seurannut ja oli erittäin vaikea saada tietoja siitä, mihin tämä 2 miljoonaa konkreettisesti on mennyt. Kun tietoja lopuksi saatiin, osoittautui, että oli aika ristiriitainen käsitys Savonlinnassa ja Itä-Suomen yliopiston johdossa siitä, mitä tällä rahalla on tehty. Valiokunta päätyikin tässä antamaan kohtuullisen harvinaislaatuiset moitteet opetusministeriölle siitä, että seurantaan tämän määrärahan käytöstä ei ole tehty enää. Myöskään ei ole ajoissa varmistettu, tuleeko se lopputulos, johon tuolla tulostavoitteiden asetannalla aikoinaan on tähdätty.

Sitten tämä johti siihen havaintoon, että meillä syntyy riski tämmöisestä yleisemmästä osaoptimoinnista eli kukin taho, on se sitten yliopisto tai Tulli tai poliisi tai syyttäjä tai oikeuslaitos, tekee omasta yksittäisestä intressistään asioihin liittyviä päätöksiä. Tähän joukkoon voi tietysti lisätä myös sitten vaikkapa Postin ja monta muutakin yhtiötä tai vanhaa liikelaitosta. Nämä päätökset voivat olla tämän tahon oman intressin ja annettujen tehtävien mukaisia. Mutta sitten kun katsotaan yhteiskunnan kokonaistase, mitkä loppujen lopuksi ovat yhteiskunnan ja julkisen vallan kokonaiskustannukset, voidaan huomata, että se, minkä ensin piti olla säästöä, saattaakin olla lisää menoa ja aikaisempien investointien muuttumista hyödyttömiksi.

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

Tähän liittyen tässä yliopistorahan jaossa huomattiin, että Savonlinnan opettajakoulutus on sinällensä erittäin kustannustehokasta ja näin on tältä puolelta hyvin hoidettua mutta yliopiston sisäisessä rahanjaossa korostuvat erityisesti tutkimukseen, tohtorituotantoon, ulkopuoliseen rahoitukseen liittyvät kriteerit, ei se, kuinka tehokkaasti ja kuinka hyvin yliopisto kouluttaa opettajia ammattiinsa. Näin ollen valiokunta päätyi ehdottamaan, että olisi tarve pohtia, pitäisikö yliopistojen rahanjakokriteereitä tältä osin kehittää, että ne huomioisivat erilaisen koulutuksen. Tämähän on huomioitu nyt jo muun muassa Sotakorkeakoulun osalta, että siinä tiede on vähän semmoisessa roolissa kuin tämä ammattiin valmistava osuus. Tämä vaatii siis varmaan eduskunnassakin sivistysvaliokunnan osalta pohdiskelua, joka on se varsinainen asiantuntijavaluokunta.

Sitten huomattiin, että yliopistojen kohdalla hallituksen tai valtioneuvoston koordinaatioryhmä, alueellistamisen koordinaatioryhmä, ei käsittele tällaisia muutos- tai lakkautuspäätöksiä, joten valtiolla ei koskaan oikeastaan arvioida sitä, onko yhteiskunnan kokonaisintressin mukaista lopettaa vaikkapa tässä opettajakoulutus Savonlinnassa, vaikka se aiheuttaa huomattavia kiinteistöjen tyhjällejäämisiongelmiä ja sillä saattaa olla iso vaikutus koko aluetalouteen, joten esitämme harkittavaksi, että koordinaatioryhmältä pitäisi myös näissä yliopistojen päätöksissä vähintäänkin pyytää lausunto, mitä tämä uudistus tarkoittaa valtion kokonaisintressissä.

Sitten tämä johti isompaan havaintoon, että voi olla, että meillä syntyy Savonlinnan taipaisten kaupunkiseutujen kehityksessä huomattavia pulmia sen takia, että kun kukin osaviranomainen tekee tämän oman päätöksensä, niin nämä kaikki säästöt, leikkaukset ja lakkautukset voivat kohdistua pitkälti samoille paikkakunnille — yliopistot, tuomioistuinlaitos, sitten poliisi, syyttävjaviranomaiset, ja listaa voi jatkaa aika pitkään. Tältä pohjalta valiokunta päätyi esittämään, että eduskunta ottaisi kannanoton, jossa velvoitettaisiin hallitusta paneutumaan kaupunkiseutujen kehityksen ongelmiin ja tekemään tämä arvio joko erillisselvityksenä tai yleisemmän selvityksen osana koskien suomalaisen aluekehityksen tulevaisuutta. Se olisi vahva kannanotto, ja tässä jäätäisiin odottamaan hallitukselta toimia vuoden 2017 loppuun mennessä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Vielä on aikaa ennen suuren valiokunnan kokousta aika tarkkaan 5 minuuttia, ja tämä aika käytetään debattiin.

13.24 Pekka Haavisto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensin kiitos tarkastusvaliokunnalle ja edustaja Heinäluomalle hyvästä työstä.

Puutun siihen asiaan, jossa hän puhui tästä osaoptimoinnista, joka nyt liittyy tähän Savonlinna-kysymykseen mutta myöskin kaupunkiseutujen kehitykseen. Itse olen miettinyt sitä, kun viime syksynä hyväksyttiin kestävän kehityksen tavoitteet vuodelle 2030, joissa on monia eri sektorien tavoitteita, joita pitäisi miettiä holistisesti ja kokonaisuutena. En tiedä oikeastaan, kuka hallituksessa ja kuka täällä eduskunnassa miettisi tätä kokonaisuutta. Meillä on aikanaan tehty tulevaisuusvaluokunta ehkä joitain näitä tarpeita varten, mutta mielestäni olisi aika puhua siitä: siihen liittyvät energiatuotannon kehittämiskysymykset, siihen liittyvät muut, jotka ovat kaikki kestävän kehityksen teemojen mukana, mutta myöskin kaupunkiseutujen kestävä kehitys. Kiitos edustaja Heinäluomalle tämän asian esille ottamisesta, ja mielestäni vaikkapa tässä kestävän kehityksen 2030-tavoitteiston puitteissa pitäisi joskus miettiä tätä isoa kokonaiskuvaa. — Kiitos.

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Täällä vastauspuheenvuoroja ovat pyytäneet edustajat Ala-Nissilä, Järvinen, Lauslahti, Puumala, Kiuru, Viitanen, Feldt-Ranta ja Taavitsainen. (Jukka Gustafsson: Eikös Gustafsson ollut kanssa?) — Ei ole Gustafssonin nimeä, ei ole painanut, hänen nappinsa ei näy täällä. — Edustaja Ala-Nissilä, vastauspuheenvuoro.

13.26 Olavi Ala-Nissilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä edustaja Heinäluoma hyvin selvitti valiokunnan mietintöä, erityisesti tätä osaoptimointiin liittyvää korkeakoulukysymystä. Todellakin, sen verran täydennän, Suomessahan on seutukaupunkeja 50, seutukuntia vähän enemmän, ja tämä on yksi ilmiö nyt, kun kaupungistuminen on megatrendi, siis väen muuttaminen suuriin asutuskeskuksiin, erityisesti pääkaupunkiseudulle. Nämä ratkaisut voivat vaikuttaa seudullisesti hyvinkin aluekehitystä vahingoittavalla tavalla, kun samaan seutukuntaan sattuu ehkä päällekkäin vielä valtion ratkaisuja ja toisaalta yleinen muutos, väestökato. Siinä mielessä tämä ponsi, jonka valiokunta teki, mielestäni on todella paikallaan, ja toivotaan, että hallitus tekee ehkä erillisselvityksen tai antaa joka tapauksessa riittävän vastauksen.

13.27 Sanna Lauslahti kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Varmasti kokonaisvaltaista tarkastelua tarvitaan alueiden osalta ja samaan aikaan myös sitä kokonaisvaltaista tarkastelua, otetaan vaikka tiede, tutkimus ja opetus, miltä osin päästään niihin tarpeellisiin, laadukkaisiin lopputuloksiin. Tietenkin tässä on ongelma, että mistä suunnasta katsotaan ja mitkä ne kriteerit ovat, mutta varmasti näihinkin löytyy omat ratkaisut. Ja tänä päivänä kun eletään myöskin digitaalisessa maailmassa yhä enemmän, niin myöskin tällaiset verkostomaiset toimintamallit ovat entistä enemmän mahdollisia, ja ne tuovat myöskin ratkaisuja todennäköisesti tähänkin kysymykseen.

13.27 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hyvää työtä on valiokunta tehnyt. Minäkin kyllä haluan tässä yhteydessä kantaa huolta tästä Savonlinnan opettajakoulutuksen lakkauttamisesta, ja on hyvin tärkeää, että koko valiokunta on tähän kiinnittänyt huomiota ja esittää muun muassa tämänkaltaisten tapausten jatkon kannalta tätä kaupunkiseutujen selvittämistä kokonaisaluetaloudellisesti.

Tämähän on kammottavaa esimerkiksi Savonlinnan tapauksessa aluetaloudelle: ostovoimasta häviää 30 miljoonaa, menee työpaikkoja ja kenties opiskelija-asuntosäätiö konkurssiin. Sillä tavalla tämä on ollut kyllä kovin lyhytnäköistä, että hallitus on antanut tapahtua ylipäättään niin, että tämä Savonlinnan opettajakoulutus nyt sitten ajetaan alas. Kiitos tässä Jukka Gustafssonille, joka aikanaan omalta osaltaan taisteli tämän asian puolesta.

Mutta kaiken kaikkiaan valiokunnalle kiitokset siitä, että tämä hyvin merkittävä asia on huomattu, ja myös nämä havainnot kriteeristöä sekä sitten tästä alueellisesta koordinaatioryhmästä ovat mielestäni erittäin tarpeellisia. Mutta tällaisista (Puhemies koputtaa) keskittämispolitiikkaa me emme tarvitse, ja siksi on hyvä, että nämä kaupunkiseudut huomioidaan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Arvoiset edustajat, valitettavasti hyvin alkuun päässeessä debatin viimeinen puheenvuoro (Jukka Gustafsson: Nimi mainittiin!) on pakko myöntää edustaja Heinäluomalle, joka avasi tämän keskustelun.

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

13.29 **Eero Heinäluoma sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitän tähänastisesta hyvin rakentavasta palautteesta. Valiokunnan mietintöhän oli yksimielinen, ja se mielestäni näkyy myös tähän saakka lausutussa — on hyvä, että tämä koetaan yhteiseksi huoleksi ja haetaan yhdessä ratkaisuja. Pidän perusteltuna, että jatkaisimme keskustelua vielä ensi viikolla, jolloin voitaisiin käydä tarkemmin lävitse myös näitä valiokunnan ehdotuksia, nauttivatko ne niin suurta kannatusta kuin tämä alkuotos näyttäisi kertovan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Arvoisat edustajat, huomasiin aika monen teistä toivovan vielä vastauspuheenvuoroa. Meidän pelisääntömme ovat kuitenkin sellaiset, että tämä istunto päättyy puoli kahdelta, koska suuri valiokunta alkaa täsmälleen samaan aikaan.

Elikkä vielä kertaalleen: tämän asian käsittely ja istunto keskeytetään ja istuntoa jatketaan suuren valiokunnan jälkeen klo 15.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

8. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2017—2020

Valtioneuvoston selonteko VNS 3/2016 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 10/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 22.6.2016 pidettävään täysistuntoon.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2016 toiseksi lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys HE 88/2016 vp

Lisätalousarvioaloite LTA 1-3/2016 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 11/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Pöydällepanoa varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että mietintö pannaan pöydälle 21.6.2016 pidettävään täysistuntoon.

Puhemiesneuvosto ehdottaa, että lisätalousarvioehdotuksen ainoassa käsittelyssä noudatetaan seuraavaa menettelytapaa:

Edustajan, joka aikoo ehdottaa muutoksia valtiovarainvaliokunnan mietintöön, on jätettävä muutosehdotuksensa keskuskansliaan. Muutosehdotukset on jätettävä keskuskansliaan viimeistään maanantaina 20.6.2016 kello 11.

Asian käsittely alkaa yleiskeskustelulla, jossa on nopeatahtinen osuus, jolloin etukäteen varatut puheenvuorot saavat kestää enintään 5 minuuttia. Yksityiskohtaisessa käsittelyssä tehdään ensin kaikki muutosehdotukset ja sitten niistä äänestetään. Siltä osin kuin lisätalousarvioehdotukseen ei ole ehdotettu muutoksia, se katsotaan hyväksytyksi valtiovarainvaliokunnan mietinnön mukaisena.

Menettelytapa hyväksyttiin.

Pöytäkirja PTK 72/2016 vp

Mietintö pantiin pöydälle 21.6.2016 pidettävään täysistuntoon.

10. Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2015

Kertomus K 12/2016 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 3/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.6.2016 pidettävään täysistuntoon.

11. Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus valtiontalouden tarkastusviraston tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2015

Kertomus K 13/2016 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 4/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.6.2016 pidettävään täysistuntoon.

12. Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2015

Kertomus K 14/2016 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 5/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.6.2016 pidettävään täysistuntoon.

13. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 21.6.2016 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 15.01.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola